

Miljø- og Fødevareklagenævnet

Sendt elektronisk via klageportalen

Vingsted, den 20-10-2025

KLAGE

Danmarks Sportsfiskerforbund (DSF) og Danmarks Naturfredningsforening (DN) indgiver hermed klage over, at Kalundborg Kommune (KK):

1. Gennemfører opgravninger i fire målsatte vandløb uden dokumentation for, at dette er sædvanlig vedligeholdelse og er i overensstemmelse med vandløbenes miljømål (bilag 2 og 7).
2. Flytter store sten i Tranemose Å og trykker dem ind i brinken, hvilket er i strid med vandløbsregulativet og ikke kan betragtes som sædvanlig vedligeholdelse (bilag 6).
3. Nægter at træffe en afgørelse, som der er anmodet om i mail af 23. september 2025 (bilag 3).

Opgravninger i målsatte vandløb – ikke sædvanlig vedligeholdelse

Kalundborg Kommune ønsker i forbindelse med vandløbsvedligeholdelsen i 2025 at opgrave fire strækninger i fire målsatte vandløb Bækken, Landgrøften, Råmosegrøften og Tranemose Å. KK betegner sine opgravninger i fire målsatte vandløb som *sædvanlig vedligeholdelse*. Kommunen har dog ikke kunnet dokumentere, at der tidligere har været udført gentagne opgravninger på de konkrete strækninger.

Ifølge Naturbeskyttelseslovens § 3 og tilhørende praksis kan et indgreb kun anses som *sædvanlig vedligeholdelse*, når det har været udført flere gange og jævnlige på samme vandløbsstrækning. En enkeltstående eller sjældent forekommende opgravning er derimod et indgreb, der kræver dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3.

Da kommunen alene har henvist til tidligere opmålingsrapporter, men ikke til dokumenterede oprensninger, er det DSF's vurdering at handlingen ikke kan betegnes som sædvanlig vedligeholdelse. DSF gør derfor gældende, at Kalundborg Kommune burde have truffet en formel afgørelse om, hvorvidt arbejdet kræver dispensation fra Naturbeskyttelsesloven § 3, eller træffe en formel afgørelse om dispensation fra Naturbeskyttelseslovens § 3, såfremt der er et hjemmelsgrundlag for at meddele en dispensation.

Manglende vurdering efter Indsatsbekendtgørelsen og Vandrammedirektivet

Kommunen har afvist at foretage en vurdering efter Indsatsbekendtgørelsens § 8, stk. 1, med henvisning til, at opgravning/oprensningen er "en del af driften".

Dette mener DSF er en fejl.

Hvis vandløbets tilstand ikke opfylder miljømålene, vil sådanne opgravninger kunne fastholde vandløbet i en ugunstig tilstand og dermed direkte hindre opnåelsen af de fastsatte miljømål. Det rejser spørgsmålet, om kommunen ikke er forpligtet til at undlade at udføre "sædvanlig vedligeholdelse", når denne modarbejder opfyldelsen af miljømålene – særligt i tilfælde, hvor det drejer sig om opgravninger, og finde og anvende andre alternativer til at håndtere sandproblematikken, end strækningsopgravninger.

Efter § 8, stk. 1, er kommunen som myndighed forpligtet til at forebygge forringelse af tilstanden for overfladevandområder og til at sikre, at opfyldelsen af de miljømål, der er fastlagt i vandområdeplanerne, ikke forhindres.

Opgravning af vandløb, der i forvejen ikke opfylder miljømålene, fastholder vandløbet i en dårlig økologisk tilstand og kan efter DSF's vurdering dermed være i strid med vandrammedirektivets artikel 4 og Indsatsbekendtgørelsens § 8.

I Miljøstyrelsens høringsnotat til vandområdeplanerne 2021-2027¹ (s. 427, 481, 525) fremgår det, at kommunerne af egen drift er forpligtet til at sikre, at vedligeholdelse ikke hindrer målopfyldelsen, og at praksis for "sædvanlig vedligeholdelse" skal tilpasses miljømålene.

DSF mener derfor, at Kalundborg Kommune er forpligtet til at foretage en vurdering af om opgravningen er forenelig med miljømålene, og at kommunen har handlet i strid med EU-retten ved at undlade dette.

Flytning af sten i Tranemose Å – i strid med regulativ og lovgivning

I Tranemose Å har kommunen udført eller planlagt flytning af udskredne sten, som naturligt er eroderet ud i vandløbet. Stenene flyttes fra deres placering i vandløbsprofilen og trykkes ind i brinken. Kommunen betegner det som "sædvanlig vedligeholdelse" (bilag 6). Ifølge vandløbsregulativet for Tranemose Å, afsnit 8.4.3, må sten og grus ikke opgraves eller oprenses.

Det fremgår også af kommunens eget notat af 3. september 2025 (bilag 6), at:

"Enhver ændring af stenenes placering vil kræve en reguleringstilladelse efter vandløbslovens § 17."

Vandløbslovens § 17 kræver en forudgående reguleringstilladelse, når der sker ændringer i vandløbets bund eller brinker.

KK skriver yderligere i deres eget notat (bilag 6) *"Det vurderes, at da der netop er tale om et vandløb med fysiske forhold, der ikke i tilstrækkeligt omfang understøtter muligheden for at kunne opnå målopfyldelse for kvalitetselementerne fisk og smådyr, vil det ikke være i overensstemmelse med indsatsbekendtgørelsen at fjerne fast substrat, herunder sten, i Tranemose Å, da det vil medvirke til at fastholde den ikke målopfyldte tilstand og dermed hindre målopfyldelse. Erosion af sten fra brinken er sket som del af en naturlig proces i vandløb."*

Kommunens handling er, efter DSF's vurdering, derfor i strid med regulativet, vandløbsloven og Naturbeskyttelseslovens § 3, idet flytningen reducerer den fysiske variation i vandløbet og forringer leveforholdene for fisk og smådyr. Dermed kan indgrebet også være i

---

¹ <https://mim.dk/media/tnfhqoys/vp3-hoeringsnotat.pdf>

strid med miljømålene og indsatsbekendtgørelsens forpligtigelse til ikke at forringe eller hindre miljømålene i vandløbet.

DSF er også meget forundret over at ledelsen i KK direkte modsiger og træffer beslutninger direkte imod deres egne medarbejderes faglige vejledning. Det er DSF's indtryk at de faglige medarbejdere har godt styr på lovgivningen, som er udtrykt i KK's eget notat (bilag 6).

Manglende afgørelse – pligt til at træffe afgørelse

Kalundborg Kommune har afslået at træffe afgørelse på DSF's anmodning af 23.09.2025 om, hvorvidt de planlagte opgravninger i de fire målsatte vandløb (Bækken, Landgrøften, Råmosegrøften og Tranemose Å) er lovlige og forenelige med vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven og miljømålene.

KK skriver *"Det er Kalundborg Kommunens vurdering, at de planlagte oprensings- og vedligeholdelsesarbejder ikke kræver en afgørelse, og vil derfor udført som først beskrevet i mail af 18. september 2025."*

Kommunens afslag er i strid med forvaltningslovens § 2, stk. 1, og vandløbslovens § 12 og § 27, der tilsammen indebærer, at myndigheden har pligt til at træffe afgørelse, når der opstår tvivl om det retslige grundlag for en handling eller undladelse.

DSF, som part i sagen, har udtrykkeligt betvivlet kommunens retsopfattelse. Når der er en retlig tvist mellem en borger/organisation og myndigheden om, hvorvidt et indgreb er lovligt, foreligger der en afgørelsessituation, som myndigheden skal tage stilling til. At undlade at træffe afgørelse udgør en retsstridig passivitet, jf. almindelige forvaltningsretlige principper.

Samlet vurdering og anmodning

Danmarks Sportsfiskerforbund anmoder Miljø- og Fødevareklagenævnet om at:

1. Vurdere, at de udførte opgravninger ikke kan anses som sædvanlig vedligeholdelse, da der ikke foreligger dokumentation for gentagne tidligere opgravninger.
2. Vurdere, at flytning af sten i Tranemose Å kræver en reguleringstilladelse, jf. vandløbslovens § 17.
3. Fastslå, at kommunerne ved administration af vandløbsloven skal sikre overensstemmelse mellem "sædvanlig vedligeholdelse", Naturbeskyttelseslovens § 3 og vandrammedirektivets miljømål, jf. Indsatsbekendtgørelsens § 8.
4. Pålægge Kalundborg Kommune at træffe en formel afgørelse om lovligheden af opgravningerne i de fire målsatte vandløb og flytning af sten i Tranemose Å, jf. forvaltningslovens og vandløbslovens regler.

DSF foreslår at klagen behandles som en principiel sag, der kan bidrage til at afklare, hvordan begrebet *sædvanlig vedligeholdelse* skal fortolkes og gennemføres, så der er overensstemmelse i forhold til Naturbeskyttelsesloven og vandrammedirektivets miljømål, og hvad kommunernes forpligtelser er, når den sædvanlige vedligeholdelse reelt fastholder et vandløb i dårlig økologisk tilstand.

Miljø og Fødevareklagenævnet anmodes også snarest at træffe beslutning om klagen har opsættende virkning på de planlagte opgravninger i de fire målsatte vandløb og flytning af sten.

Med venlig hilsen

Torben Hansen
Natur og Miljøkonsulent

Danmarks Sportsfiskerforbund
Skyttevej 5 – 7182 Bredsten
Mobil: 5434 0524
E-mail: tha@sportsfiskerforbundet.dk

Henning Mørk Jørgensen
Rådgiver vandmiljø, hav- og fiskeripolitik

Tlf.: +45 39 17 40 00
Mobil: +45 31 19 32 35
E-mail: hmj@dn.dk

Danmarks
Naturfredningsforening

Bilag

- Bilag 1 - forespørgsel fra DSF til vedligeholdelsesplan
  - Bilag 1.1 KontrolrapportKalundborgWSP2025 vedlagt i bilag 1
  - Bilag 2 - Kalundborg Kommune_ Arbejdsplaner og oprensningsoversigt
  - Bilag 2,1 2. skæring plan
  - Bilag 2,2 Oprensning af vandløb 2025
  - Bilag 3 Mail til KK fra DSF
  - Bilag 4 - afgørelse om ikke afgørelse, mail fra KK
  - Bilag 4,1 supplerende bemærkninger fra KK til bilag 4
  - Bilag 5 - anmodning om aktindsigt fra DSF
  - Bilag 6 Udtræk fra Aktindsigt - 25-008161
  - Bilag 7 - udtræk fra Aktindsigt - 25-010097 - beslutning om at opgravning er
-